

با پرتاب موفق ماهواره نور توسط سپاه پاسداران، توانمندی های دفاعی ایران وارد دوران نوینی شد

فرمانده انقلاب دفاعی

صبح روز گذشته و همزمان با ایام سالروز تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، اتفاق بزرگی درعرصه صنایع دفاعی و نظامی کشور رخ داد و نیروی هوافضای سپاه توانست اولین ماهواره نظامی ایران را با موفقیت به فضا پرتاب کرده و درمدار تعیین شده قرار دهد.

اتفاقی که باعث شد نیروهای نظامی کشورمان جزو معدود نیروهای نظامی قرار گیرند که یگان‌های تخصصی فضایی و ماهواره‌ای دارند. ماهواره نور، ساخته شده به‌دست متخصصان جوان نیروی هوافضای سپاه، دیروز درحالی از کویر مرکزی ایران و سایت تازه‌تاسیس شاهرود به‌مدار ۴۲۵ کیلومتری پرتاب شد که عملیات انتقال آن به‌مدار ۲۵۰ و سپس ۴۲۵ کیلومتری توسط یک پرتابگر پیشرفته با فناوری نوین جهانی به‌نام قاصد انجام شد. این پرتابگر توانست با استفاده از موتور بومی و صددرصد ایرانی سلمان طی دو مرحله ابتدا نور را به‌مدار کم‌ارتفاع و سپس ۴۲۵ کیلومتری برساند. طبق آنچه سپاه پاسداران درخصوص عملکرد این پرتابگر پیشرفته منتشر کرده است، موشک مورد استفاده در این پروژه علمی باعنوان «ماهواره‌بر قاصد» دارای عملکرد سه‌مرحله‌ای بوده و ترکیبی از سوخت جامد و مایع

را مورد استفاده قرار داده است. اتفاقی که گفته می‌شود ازجمله میراث‌های سردار شهید حسن طهرانی‌مقدم بوده و حالا عملیاتی شده است. سردار امیرعلی حاجی‌زاده، فرمانده نیروی هوافضای سپاه پاسداران درباره ویژگی‌های این دستاورد علمی روز گذشته گفت: «این یک فناوری جدید بود و تفاوتی با کارهای گذشته دارد و آن تفاوت هم این است که در پیشران آن از سوخت ترکیبی جامد و مایع استفاده شده بود. این پیشران همان پیشران با بدنه غیرفلزی و کامپوزیتی (موتور فضایی سلمان) است که چندی قبل رونمایی شده بود.»

اما زمانی می‌توان به ارزش واقعی این دستاورد پی‌برد که اولاً بدانیم ایران سال‌هاست ذیل شدیدترین تحریم‌ها به‌ویژه تحریم‌های علمی و فناوری ازجمله فناوری‌های نظامی قرار دارد و ثانیاً اینکه این فناوری تنها در دست چند کشور محدود و به‌واقع یک امکان عادی و قابل دسترس برای عمده کشورهای جهان نیست.

از سوی دیگر باید به چند اتفاق مهم ذیل این موضوع اشاره کرد، اول اینکه در دوران صلح این ماهواره می‌تواند به‌سادگی احتمال وقوع سیل، توفان و دیگر اتفاقات و بلایای طبیعی را

ایرج ابراهیمی، کارشناس و عضو اتحادیه صنایع هوایی‌وفضایی ایران در گفت‌وگو با «فرهیختگان» پرتاب موفق ماهواره نور به‌عنوان اولین ماهواره نظامی ایران و قرار گرفتن آن در مدار ۴۲۵ کیلومتری از زمین را مورد ارزیابی قرار داد و ارزش‌های علمی و استراتژیک آن را بررسی کرد.

عضو اتحادیه صنایع هوایی‌وفضایی ایران درباره پرتاب موفق ماهواره نور عنوان کرد

یک دستاورد استراتژیک در حوزه موشکی و هدایت-کنترل

این ماهواره‌ها در شرایط جنگی کاربرد خاص نظامی را دنبال می‌کنند ولی در زمان صلح نیز می‌توانند مانند ماهواره‌های پشتیبان فعالیت‌های ماهواره‌ای دیگر دستگاه‌ها را حمایت کنند. ابراهیمی با تأکید بر اینکه این دستاورد سپاه از نظر علمی قابل توجه به‌نظر می‌رسد، گفت: «در چندماه گذشته تلاش‌هایی در برخی دستگاه‌های دیگر با وظایف مربوط به حوزه هوافضا در کشور برای ارسال ماهواره صورت گرفته بود که البته همان‌طور که در اخبار آمد، متأسفانه به مقصد نهای نرسید و ماهواره‌ها نتوانستند در مدار مدنظر قرار بگیرند. این درحالی است که از نظر ارتفاع، برخی از این ماهواره‌ها قرار بود در مداری پایین‌تر از ۴۲۵ کیلومتر قرار بگیرند و لذا با توجه به همین نکته باید توضیح داد که دستاورد سپاه یک موفقیت علمی قابل توجه نیز به‌حساب می‌آید. مشخصاً درخصوص ماهواره‌بر قاصد باید موتور موشک پیشرفته‌ای به کار گرفته شود که این اتفاق رخ داده و با موفقیت هم به سرانجام رسیده است.» عضو اتحادیه صنایع هوایی‌وفضایی همچنین توضیح داد که چنین دستاوردی به‌عنوان یک فناوری قابل توجه هم در حوزه‌های موشکی و هم در حوزه مباحث مربوط به هدایت و کنترل قابل‌شناسایی است و از این لحاظ دارای ارزش استراتژیک برای کشور است. این کارشناس صنایع هوایی‌وفضایی با اشاره به اینکه فناوری ساخت و پرتاب ماهواره به‌مدار ۴۲۵ کیلومتری در سطح منطقه نیز پیشرو به‌حساب می‌آید، ابراز کرد: «این دستاورد نه در ایران که در سطح منطقه هم به‌عنوان یک دستاورد ویژه قابل‌ارزیابی است، چراکه کشورهای منطقه امکان دستیابی به چنین دستاوردی را تاکنون نداشته‌اند، هرچند کشورهای مثل هند و چین پیش‌ازاین توانسته بودند به چنین موفقیت‌هایی دست یابند و حتی امروز دارای فناوری‌های پیشرفته‌تری هم هستند، اما درقیاس با توانمندی‌های علمی و نظامی کشور‌های منطقه این فناوری حتماً یک دستاورد ارزشمند و پراهمیت ارزیابی می‌شود.» وی در پایان با اشاره به اینکه در روزهایی که فشارهای مختلف، کشور را احاطه کرده و مردم گرفتاری‌های اقتصادی دارند و بعضاً اخبار دل‌سردکننده‌ای هم به مردم می‌رسد، افزود که این پیشرفت علمی می‌تواند موجب دلگرمی و خوشحالی مردم و هموطنان شود.

مهدی محمدی، کارشناس مسائل سیاسی:

سطح اشراف ایران و دسترسی سیگنالی و تصویری به محیط دشمن کاملاً متحول شد

تغییر راهبردی کرده است، ادامه داد: «یکی از مسائل اساسی در جنگ‌های آینده این است که یگان‌های عمل‌کننده بتوانند با استفاده از زیرساخت‌های فناوری سطح بالا با یکدیگر کاملاً هماهنگ عمل کنند.» این کارشناس مسائل سیاسی در همین زمینه گفت: «نحوه توزیع و تجمیع کار میان یگان‌های عمل‌کننده زمانی می‌تواند به حداکثر کارآمدی برسد که متکی به زیرساختی باشد که داده‌های نظامی را میان بخش‌های عملیات و اطلاعات به‌سرعت به چرخش دربریاورد و نهایتاً به کارآمدی حداکثری انهدام یگان‌های دشمن بینجامد.»

وی با بیان اینکه این امر بدون پلتفرم اطلاعات ماهواره‌ای امکانپذیر نیست، خاطرنشان کرد: «سپاه اکنون درحال حرکت به سمتی است که از هوایی‌مای روی هوا تا رزمنده منفردی که روی زمین می‌جنگد، بتوانند در یک چشم‌انداز معقول در آینده، باهم هماهنگ عمل کنند.»

مهدی محمدی، کارشناس مسائل سیاسی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره اهمیت پرتاب اولین ماهواره نظامی ایران به فضا، اظهار داشت: «این اقدام یک تحول بزرگ در فناوری دفاعی ایران محسوب می‌شود و به‌معنای وارد شدن بعد فضا به ابعاد صنعت و راهبرد دفاعی ایران است.»

محمدی تصریح کرد: «در گام اول این فناوری باعث خواهد شد سیستم جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات نظامی ایران متحول شود.» این کارشناس مسائل سیاسی همچنین اضافه کرد: «از سوی دیگر سطح اشراف ایران و دسترسی سیگنالی و تصویری آن به‌محیط دشمن نیز به‌طور اساسی تغییر خواهد کرد.»

وی درعین حال تأکید کرد: «البته این یک فرآیند زمان‌بر است، ولی ایران حرکت سریع خود در این مسیر را آغاز کرده که بسیار مهم است.» محمدی با بیان اینکه آمریکا باید بداند که سطح

توانمندی نظامی ایران در مواجهه با این کشور

رئیس پژوهشگاه هوافضا در گفت‌وگو با «فرهیختگان»، تشریح کرد

۳ دستاورد منحصر به‌فرد «ماهواره نور»

پرتاب این ماهواره از پایگاه جدیدالتاسیس شاهرود که به‌همت سردار شهیدحسن طهرانی‌مقدم تاسیس شد، برای اولین‌بار صورت گرفت. «رئیس پژوهشگاه هوافضای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با اشاره به دستاورد دیگر این ماهواره تصریح کرد: «حامل‌هایی که این ماهواره را به مدار بردند، دارای سوخت جامد بودند و از آنجایی این اقدام ارزشمند است که بدانیم تاکنون پرتابی با چنین حامل‌هایی نداشته‌ایم.» وی درباره سومین دستاورد پرتاب اولین ماهواره نظامی ایران نیز گفت: «این ماهواره با تراستر گاز سرد تغییر مدار داد و توانست از مدار کم‌ارتفاع (لکو) ۲۵۰ کیلومتر به مدار ۴۲۵ کیلومتر تغییر مدار دهد که این نیز موفقیت سوم محسوب می‌شود.»

فتح‌الله امی، رئیس پژوهشگاه هوافضای ایران با اشاره به پرتاب اولین ماهواره نظامی ایران توسط سپاه پاسداران درباره نتایج علمی و استراتژیک آن اظهار کرد: «ماهواره‌ای که توسط سپاه پاسداران همزمان با سالروز تاسیس این ارگان مقدس پرتاب شد، ماهواره «نور یک» بود که در پرتاب این ماهواره سه دستاورد ارزشمند برای فناوری فضایی ایران عزیز به‌وقوع پیوست.» امی ادامه داد: «اول اینکه

نگاهی به ماهواره‌های ایرانی

نام ماهواره	صاحب پروژه / پیمانکار	نوع کارکرد	سال تولید/ پرتاب	نام پرتابگر	توضیحات
مصباح	سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی با همکاری یک شرکت ایرانیایی	مخابراتی	اتمام ساخت ۱۳۸۴ دادره	-	ایتالیا از تحویل بخش‌هایی از ماهواره به ایران به‌علت تحریم خودداری کرد و در سال ۹۶ این ماهواره به‌علت هزینه‌های زیاد بازبینی و بازطراحی و به موزه منتقل شد.
سینا یک	شرکت پالیوت روسیه به سفارش وزارت علوم	مخابراتی-سنجشی	آبان ۸۴	کوسموس-۳ام روسی	-
امید	سازمان فضایی ایران	تحقیقاتی	پرتاب در بهمن ۸۷	سفیر	اولین ماهواره تمام‌ایرانی که در ۵ اردیبهشت ۱۳۸۸ با جو غلیظ مناطق غربی آمریکای جنوبی و اقیانوس آرام برخورد کرد و به‌کار ۸۲ روزه خود پایان داد.
رصد	سازمان فضایی ایران با همکاری دانشگاه مالک‌اشتر	تصویربرداری	پرتاب در خرداد ۱۳۹۰	سفیر	این ماهواره پس از ۳ هفته با پایان یافتن مأموریت خود به زمین بازگشت.
نوید	دانشگاه علم و صنعت	تصویربرداری	پرتاب در بهمن ۱۳۹۰	-	این ماهواره همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهد.
فجر	صایبران	تحقیقاتی(انتقال مداری)	پرتاب در بهمن ۱۳۹۳	سفیر	این ماهواره با وجود اینکه در مراحل پرتاب و قرارگیری در مدار اولیه موفق عمل کرد، در مرحله ارتقای مداری با عدم موفقیت مواجه شد و در ۶ اسفند سقوط کرد.
ناهید	وزارت ارتباطات با همکاری دانشگاه امیرکبیر	تحقیقاتی	ساخت ۱۳۹۵	-	شهریور سال گذشته و هنگام پرتاب، ماهواره‌بر این پروژه منفجر شد ولی به ماهواره آسیبی نرسید.
طلوع	صایبران	سنجشی-هواشناسی	رونمایی در بهمن ۱۳۸۸	سیمرغ	به گفته مسئولان، این ماهواره به‌زودی به فضا پرتاب خواهد شد.
پیام یک	وزارت ارتباطات و دانشگاه امیرکبیر	تحقیقاتی	پرتاب در دی ۹۷	سیمرغ	این پرتاب با موفقیت همراه نبود و ماهواره پیام در مدار قرار نگرفت.
ظفر	دانشگاه علم و صنعت	سنجشی	بهمن ۹۸	سیمرغ	این ماهواره به‌علت عدم تغذیه ماهواره توسط ماهواره‌بر سیمرغ در مدار زمین قرار نگرفت.

خبر

فرمانده کل سپاه پاسداران:

نقشه دفاعی کشور کامل شد

ارزش افزوده استراتژیک تولید کند و هم در جنگ‌های اطلاعاتی زمینه‌های قدرتمندی را برای ما ایجاد کند.» سرلشکر سلامی با تأکید بر اینکه سپاه از امروز وارد یک عرصه تحول شد، گفت: «دستیابی به این فناوری‌ها به دلیل اینکه در زمره فناوری‌های برتر جهانی است و خطوط مقدم استعداد‌های تکنولوژی را شکل می‌دهد؛ برای ایران اسلامی توفیق بزرگی محسوب می‌شود.»

سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پس از پرتاب و در مدار قرارگرفتن نخستین ماهواره چندمنظوره جمهوری اسلامی ایران که کاربرد دفاعی هم دارد توسط سپاه با تبریک این موفقیت بزرگ به فرماندهی معظم کل قوا امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) و ملت شریف ایران اسلامی، گفت: «پرتاب موفقیت‌آمیز این ماهواره ابعاد جدیدی از قدرت دفاعی جمهوری اسلامی ایران ارتقا بخشد و به فضل الهی سپاه امروز فضایی شد.»

سرلشکر سلامی دستیابی نیروی دفاعی قدرتمندی چون سپاه به فناوری‌های فضایی به‌منظور رسیدن به توانمندی‌های برترساز را یک ضرورت توصیف و تصریح کرد: «امروز ارتش‌های قدرتمند دنیا بدون قرارگرفتن در فضا دارای نقشه دفاعی جامعی نیستند و دستیابی به این فناوری برترساز که ما را به فضا منتقل می‌کند و قلمروی توانایی‌هایمان را گسترش می‌دهد یک دستاورد راهبردی است.»

وی خاطرنشان کرد: «پس از این دستاورد مهم، ما در عرصه گسترش قلمرو و توان اطلاعاتی راهبردی به یک جهش دست یافتیم.»

فرمانده کل سپاه در ادامه تأکید کرد: «امروز ما می‌توانیم جهان را از فشارویت کنیم و این به‌معنای گسترش اطلاعات راهبردی نیروی دفاعی قدرتمند سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است.»

وی افزود: «قرار گرفتن این ماهواره چندمنظوره در فضا هم در عرصه IT و نبردهای اطلاعاتی می‌تواند برای ما

وی با بیان اینکه پرتاب ماهواره مختص مسائل دفاعی و نظامی نیست، گفت: «تحقق این مهم کشور را در عرصه‌های مختلف به پیشرفت‌های بزرگی می‌رساند، بنابراین دستاوردی راهبردی برای نظام اسلامی ما محسوب می‌شود.» فرمانده کل سپاه با تأکید بر اینکه تمامی اجزای مختلف فناوری‌های پرتاب این ماهواره اعم از پرتابگر و ماهواره متکی به دانش بومی، بدون اتکا به خارج و در اثر تحریم به وجود آمده است، گفت: «پیام به ثمر نشستن این دستاورد مهم این است که تحریم نتواند مانعی در مسیر پیش‌روی ما نیست بلکه موجب روشن شدن موتور پیشران فناوری‌های نوین ما برای رسیدن به یک قدرت بزرگ در سطح منطقه و در افق نزدیک در سطح جهانی است.» سرلشکر سلامی در پایان تحقق این دستاورد راهبردی فضایی را لبیک به فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مبنی بر راهبرد «قوی شدن» عنوان و تأکید کرد: «پیام بزرگ این اتفاق این است که ما در هر عرصه‌ای ورود کنیم با تکیه بر خداوند متعال و استعداد‌های درونی خود می‌توانیم موفقیت‌های چشمگیر و جهان‌پسندی داشته باشیم.»